

ภูมิปัญญาชาวบ้าน

“การเลี้ยงไส้เดือนดินเพื่อทำปุ๋ยหมักมูลไส้เดือน”

1. ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ นางสาว นม จงระหงษ์

ที่อยู่ 216 หมู่ที่ 1 ตำบลพังโคน อำเภอพังโคน จังหวัดสกลนคร หมายเลขโทรศัพท์ 081-0583130

2. ประวัติความเป็นมา

ในสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงในทางที่ตกต่ำลง ถือได้ว่าเป็นยุคข้าวยากหมากแพง สินค้าทั้งอุปโภคบริโภคมีราคาเพิ่มมากขึ้น ประเทศไทยมีสินค้าทางด้านเกษตรส่งออกไปยังประเทศต่างๆ ก็มีต้นทุนการผลิตสูงขึ้น โดยเฉพาะปุ๋ยที่เป็นปัจจัยสำคัญในการผลิต ไม่ว่าจะเป็นเคมี ปุ๋ยอินทรีย์ ที่มีการขายทั่วไปในท้องตลาด ดิฉันจึงเกิดแนวคิดที่ไส้เดือนดินเป็นสัตว์ที่อาศัยอยู่ในดินที่มีความชื้น กินซากพืชซากสัตว์ สารอินทรีย์วัตถุในดินเป็นอาหาร เมื่อขับถ่ายออกมามูลไส้เดือนที่ได้ก็จะมีแร่ธาตุอินทรีย์วัตถุต่างๆ สามารถเป็นประโยชน์ต่อการเจริญเติบโตของพืชได้

3. การเลี้ยงไส้เดือนเพื่อทำปุ๋ยหมักมูลไส้เดือนดิน

ดิฉันเลี้ยงไส้เดือนดินพันธุ์ AF (African Crawler) ซึ่งสามารถย่อยสลายอินทรีย์วัตถุได้รวดเร็ว เลี้ยงด้วยขี้วัว ซึ่งมีสารอาหารครบถ้วนทำให้ไส้เดือนสามารถผลิตมูลที่มีคุณภาพ สามารถนำไปบำรุงต้นไม้ให้เจริญงอกงามได้เป็นอย่างดี ดิฉันเลี้ยงไส้เดือนเพื่อทำปุ๋ยหมักมูลไส้เดือนในกะละมังกะ ซึ่งวิธีทำดังนี้

1. กะละมังสีดำ ความกว้างประมาณ 30 เซนติเมตร
2. ขี้วัวแห้ง เก็บเศษฟางหรือวัสดุที่ปนมากับขี้วัวออกให้เหลือแก่ขี้วัวล้วนๆ
3. ไส้เดือนพันธุ์แอฟริกาที่ใช้เลี้ยงกันทั่วไปประมาณ 3 จีค
4. กากมะพร้าวสับ หรือใบไม้แห้ง (ใบมะขามแห้งๆ, ใบก้ามปู)
5. นำกะละมังไปเจาะรู โดยใช้สว่าน 2 หลุม เจาะให้ทั่วกะละมัง เพื่อให้น้ำไหลผ่านออกได้สะดวก
6. นำขี้วัวมาทำการรดน้ำให้ขี้วัวเปียก เพื่อล้างความร้อนของขี้วัวและแก๊สออกให้หมด รดน้ำขี้วัวประมาณ 1-2 อาทิตย์ แล้วแต่ความร้อนของขี้วัว
7. นำกากมะพร้าวสับมาผสม ประมาณ 30% ขี้วัว 70% นำมาผสมให้เข้ากัน มะพร้าวสับควรแช่น้ำก่อน เพื่อล้างยางของมะพร้าวออกไป ที่ผสมกากมะพร้าวผสมเพื่อช่วยในการเพิ่มความชื้นให้กับขี้วัวผสมเข้ากัน แล้วนำไปใส่กะละมังประมาณครึ่งกะละมัง
8. ใส่ไส้เดือน 3 จีค ลงบนขี้วัวผสมไว้ในกะละมังแล้วนำไปไว้ในโรงเรือนที่เย็น โดยทำเป็นชั้น ไส้เดือนชอบความชื้นและเย็น รดน้ำให้ความชื้นกับไส้เดือน 3-4 วันต่อครั้ง

4. สรุป

การเลี้ยงไส้เดือนดินเพื่อทำปุ๋ยหมักมูลไส้เดือนในกะละมัง นับว่าเป็นภูมิปัญญาชาวบ้าน ซึ่งมูลไส้เดือนดินไม่ใช่แค่เป็นเพียงแต่ทางเลือกในการช่วยปรับปรุงดินตามธรรมชาติ มันจะอุดมสมบูรณ์ไปด้วยซากพืช เป็นผลผลิตจากการย่อยของการกินของไส้เดือนดิน มันเป็นเครื่องจักรชนิดหนึ่งของธรรมชาติที่ทำให้ดินเกิดความสมบูรณ์มากที่สุด มันเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ และยังสามารถสร้างเป็นรายได้อีกทางหนึ่งด้วย

5. ประโยชน์

1. ช่วยปรับสภาพดินให้ดีขึ้น โดยทำให้มีการรวมตัวของดินอย่างเหมาะสมตามธรรมชาติ
2. เป็นสารอินทรีย์ 100 %
3. ปลอดภัย
4. ส่งเสริมการเกิดเม็ดดิน
5. เพิ่มปริมาณอินทรีย์วัตถุแก่ดิน
6. เพิ่มช่องว่างในดิน ให้การระบายน้ำและอากาศดียิ่งขึ้น
7. ส่งเสริมความพรุนของผิวหน้าดิน ลดการจับตัวเป็นแผ่นแข็งของหน้าดิน
8. หลีกเลี่ยงการใช้สารเคมีกำจัดแมลงและศัตรูพืช

